

MARKUS

4:35-5:20

Jezus toont Zijn gezag over de storm en een legioen demonen.

GELEZEN UIT

Herziene Statenvertaling

BELUISTER OF BEKIJK

versvoorvers.org/markus/4-35-5-20

BELUISTER OF BEKIJK

Inhoud

1	Terugblik op Jezus' gelijkenissen	3 min	4
2	De overtocht en Jezus' menselijkheid	3 min	5
3	De menselijke en goddelijke natuur van Jezus	4 min	7
4	Jezus werkt door tot uitputting	3 min	9
5	Een mogelijk demonische storm	3 min	11
6	De angst en het kleine geloof van de discipelen	2 min	12
7	Geloof tegenover de angst voor de dood	4 min	14
8	Vertrouwen op Jezus' woord en bestemming	3 min	16
9	In een crisis naar Jezus gaan	3 min	18
10	Angst voor het bovennatuurlijke	5 min	20
11	John Wesley en het geloof van de Moraviërs	4 min	22
12	Onbevreesd zijn door vertrouwen op God	2 min	24
13	Psalm 107 onthult Jezus' goddelijke macht	3 min	25
14	Geloof in Jezus zonder volledige kennis	4 min	27

15	De bezetene uit de grafspelonken	2 min	29
16	De wil van de bezetene en die van de demonen	3 min	30
17	De demonen verzetten zich tegen Jezus' bevel	2 min	32
18	Waarom Jezus naar de naam Legioen vraagt	2 min	33
19	De demonen onderhandelen over hun uitdrijving	3 min	34
20	De demonen en de verdrinkende varkens	4 min	37
21	De bevrijde man en de angstige bevolking	3 min	39
22	Jezus vertrekt wanneer Hij niet welkom is	2 min	40
23	De bevrijde man wordt Jezus' getuige	3 min	41
	Om verder te lezen		42

1

Terugblik op Jezus' gelijkenissen

De vorige keer dat we naar het Evangelie van Markus keken, waren we in hoofdstuk 4. We zijn toen door de eerste 34 verzen van hoofdstuk 4 heen gekomen. Die gingen allemaal over gelijkenissen die Jezus vertelde over het Koninkrijk van God. Ik heb gezegd dat er vergelijkbare hoofdstukken in Mattheüs en Lukas staan. Dat in Mattheüs lijkt er waarschijnlijk meer op dan dat in Lukas. Lukas heeft in hoofdstuk 8, geloof ik, maar een paar gelijkenissen. Mattheüs 13 bevat het grootste aantal. Markus heeft enkele gelijkenissen over het Koninkrijk van God, waarvan de meeste op de een of andere manier met zaad te maken hebben: de gelijkenis van de zaaier, de gelijkenis van het groeiende zaad dat vanzelf groeit, en de gelijkenis van het mosterdzaad.

Vervolgens lazen we in de verzen 33 en 34 dat Jezus eigenlijk niet tot de menigte sprak zonder gelijkenissen te gebruiken. In het eerdere deel van het hoofdstuk had Hij uitgelegd dat Hij gelijkenissen gebruikte omdat Hij de geheimenissen van het Koninkrijk van God voor Zijn algemene publiek verborgen wilde houden. Tegelijk gebruikte Hij ze als een middel om de geheimenissen van het Koninkrijk aan Zijn discipelen te openbaren. Daarvoor moest Hij ze echter wel uitleggen, want de discipelen begrepen de gelijkenissen net zo min als de andere mensen. De discipelen moesten naar Jezus toe komen en Hem vragen wat ze betekenden.

Denk eraan dat Hij, toen ze het Hem de eerste keer vroegen, in vers 13 tegen hen zei:

En Hij zei tegen hen: Begrijpt u deze gelijkenis niet? En hoe zult u dan alle gelijkenissen verstaan?

MARKUS 4:13

Volgens mij zei Hij daarmee: „Zie je wel, jullie begrijpen de gelijkenissen net zo min als ieder ander. Jullie hebben Mij nodig om ze aan jullie uit te leggen. Net zoals jullie nu vragen wat deze gelijkenis betekent, zullen jullie voor het begrijpen van welke

gelijkenis dan ook, van alle gelijkenissen, net zo afhankelijk zijn van Mij.”

Zo lezen we in vers 34:

en zonder gelijkenis sprak Hij tot hen niet, maar Hij verklaarde alles aan Zijn discipelen als zij alleen waren.

MARKUS 4:34

Dat wil zeggen: voornamelijk tot de menigte.

Zij waren Zijn vrienden. Denk eraan dat Jezus later, in de bovenzaal, in Johannes 15 tegen hen zou zeggen:

Ik noem u niet meer slaven, want een slaaf weet niet wat zijn heer doet; maar Ik heb u vrienden genoemd, omdat Ik u alles wat Ik van Mijn Vader gehoord heb, bekendgemaakt heb.

JOHANNES 15:15

Hij zei daarmee: „Ik laat jullie delen in Mijn geheimen, omdat Ik jullie vertrouw, omdat jullie Mijn vrienden zijn. Die mensen daarbuiten op de heuvels zijn Mijn vrienden niet. Niet omdat Ik hen niet aardig vind of zoiets, maar ze zijn gewoon niet betrouwbaar. Het zijn mensen aan wie Ik deze geheimenissen niet wil toevertrouwen.”

2

De overtocht en Jezus' menselijkheid

In vers 35 zien we dat Jezus besluit het Meer van Galilea over te steken. Wanneer we bij hoofdstuk 5 komen, zullen we zien dat Hij aan de overkant aan land gaat en daar waarschijnlijk de beroemdste door demonen bezeten man uit de geschiedenis ontmoet, de man die een legioen demonen had. Zo komen we bij deze combinatie van

gebeurtenissen: de overtocht over het meer en de ontmoeting met deze man. Die loopt door over de hoofdstukindeling heen. We hebben de laatste paar verzen van hoofdstuk 4, die doorlopen in hoofdstuk 5. We beginnen bij hoofdstuk 4, vers 35:

En op die dag, toen het avond geworden was, zei Hij tegen hen: Laten wij overvaren naar de overkant. En zij lieten de menigte achter en namen Hem, Die al in het schip was, mee; en er waren nog andere scheepjes bij Hem. En er stak een harde stormwind op en de golven sloegen over in het schip, zodat het al volliep. En Hij lag in het achterschip te slapen op een hoofdkussen; en zij wekten Hem en zeiden tegen Hem: Meester, bekommert U Zich er niet om dat wij vergaan? En Hij, wakker geworden, bestrafte de wind en zei tegen de zee: Zwijg, wees stil! En de wind ging liggen en er kwam een grote stilte. En Hij zei tegen hen: Waarom bent u zo angstig? Hebt u dan geen geloof? En zij vreesden met grote vrees en zeiden tegen elkaar: Wie is Deze toch, dat zelfs de wind en de zee Hem gehoorzaam zijn?

MARKUS 4:35-41

We zien hoe moe Jezus kon worden, hoe uitgeput Hij kon raken. Hij viel in slaap en sliep zelfs door tijdens een storm waarin de boot volliep met water. Zelfs Zijn voeten moeten nat zijn geworden. De meeste mensen zouden daarvan wakker worden. Als je voeten koud worden, word je meestal wakker en trek je ze onder de dekens. Maar terwijl de boot door de storm volliep, lag Hij in het achterschip te slapen en moesten ze Hem met moeite wakker zien te krijgen.

We kunnen dus zien dat Jezus vaak werkte tot Hij uitgeput was. En wanneer Hij uitgeput was, sliep Hij diep en was Hij niet gemakkelijk wakker te krijgen. Dat illustreert iets over Jezus waar veel mensen onvoldoende rekening mee houden: Zijn menselijkheid. Wij denken vaak over Hem vanuit ons latere theologische inzicht dat Hij God is. De discipelen zagen Hem op dit moment niet als God. Dat blijkt duidelijk uit het feit dat ze, nadat Hij de storm tot bedaren had gebracht, verbaasd waren en zeiden:

Wie is Hij toch, dat Hij zelfs de wind en de golven kan bevelen?

Jij en ik zouden die vraag niet hebben gesteld, met ons besef dat Jezus God is. We zouden nog steeds verbaasd en onder de indruk zijn geweest, maar we zouden niet hebben gezegd: „Hoe deed Hij dat? Wie is Hij, dat Hij zo iets kan doen?” Want tot onze theologie behoort het feit dat Jezus God in het vlees is. Zij kenden Hem op dat moment alleen als de Messias. Dat betekende voor hen niet dat Hij een goddelijk persoon was, maar alleen een belangrijk persoon, de bevrijder die God naar Israël zou sturen. Ze zagen Hem waarschijnlijk meer zoals de Joden David zagen, want zo verwachtten de Joden dat de Messias zou zijn. Hij leek meer op David, niet noodzakelijkerwijs op God.

3

De menselijke en goddelijke natuur van Jezus

Zijn menselijkheid begrepen zij volgens mij beter dan wij, omdat wij leven na het Concilie van Nicea en na de nadruk op de godheid van Christus. Die nadruk ontstond door de controverses in de vierde eeuw over de vraag of Jezus wel of niet God was. Het concilie stelde vast dat Hij God is. Sinds die tijd is het bijna een kenmerk van een sekte of ketterij dat zij de godheid van Jezus ontkent. Daarom drijft onze orthodoxie ons ertoe de godheid van Jezus steeds sterker te benadrukken. Dat doen we deels om er zeker van te zijn dat de mensen weten dat wij orthodox zijn, en deels om degenen die dat niet zijn te weerleggen.

Toch was dit voor de discipelen op dat moment niet vanzelfsprekend. Ze waren discipelen en daarom waren ze christenen, maar blijkbaar hadden ze geen begrip van de godheid van Christus. Waarom niet? Omdat ze Zijn menselijke kant voortdurend zo tastbaar, zo zichtbaar en zo aanschouwelijk voor zich zagen. Hij werd moe. Hij kreeg honger. Hij was sterfelijk. Hij kon sterven.

Dit is iets wat je over Jezus moet begrijpen. Hoewel we het idee en de waarheid aanvaarden dat Hij God in het vlees was, onderschatten we vaak wat „in het vlees” betekent. Volgens mij hebben theologen hiermee meer geworsteld dan nodig was. Zelfs na de controverse in de kerk over de godheid van Christus ontstond er een controverse over hoeveel naturen Jezus had: of Hij één natuur had die menselijk en

goddelijk was, of dat Hij twee naturen had, een menselijke en een goddelijke natuur. Volgens mij is dat haarkloverij. Maar voor sommige kerkvaders werd dit een heel belangrijke kwestie, en er kwam daadwerkelijk nog een concilie om over die kwesties te beslissen. Een man die Nestorius heette en verder echt een goede christen was, werd geëxcommuniceerd en tot ketter verklaard omdat hij bij die specifieke controverse aan de verkeerde kant stond.

De theologen hebben met dit idee geworsteld: hoe kan Jezus tegelijkertijd menselijk en goddelijk zijn? Feit is dat de Bijbel daar geen nauwkeurig antwoord op geeft. De Bijbel zegt:

In het begin was het Woord en het Woord was bij God en het Woord was God.

JOHANNES 1:1

Maar toen het Woord vlees werd en onder ons woonde, had Hij menselijke zwakheden.

Een van de leerstellingen die ontstond en nog steeds als een orthodoxe leerstelling wordt beschouwd, hoewel ik niet geloof dat die noodzakelijkerwijs waar is, wordt de onzondigbaarheid van Christus genoemd. Dit betekent dat Jezus, omdat Hij God was, niet in staat was te zondigen, want God kan niet zondigen. Omdat God niet kan zondigen, kan Jezus, Die God is, dus niet zondigen. Dit is weer zo'n leerstelling die in wezen ontstond om de godheid van Christus te benadrukken.

Maar de Bijbel geeft niet aan dat Jezus immuun was voor menselijke zwakheden. Hij was moe. Hij kreeg honger. Hij werd verzocht. God kan niet door het kwaad verzocht worden, maar de Bijbel zegt dat Jezus verzocht werd. Er waren dingen die Jezus kon doen en God niet, zoals vermoeid raken. Jesaja zegt:

Weet u het niet? Hebt u het niet gehoord? De eeuwige God, de HEERE, de Schepper van de einden der aarde, wordt niet moe en niet afgemat. Er is geen doorgronding van Zijn inzicht.

JESAJA 40:28

We weten dat God niet kan sterven. Hij kan niet verzocht worden. Jezus kon al die dingen wel, omdat Hij niet alleen Zijn goddelijke natuur had. Hij had ook een menselijke natuur.

4

Jezus werkt door tot uitputting

Daarom zien we dat Hij heel moe werd, zelfs uitgeput, en Hij wil naar de overkant varen. Of Hij wel of niet weet wat Hij aan de overkant zal aantreffen, wordt niet duidelijk gemaakt. Misschien wilde Hij gewoon aan de menigten ontkomen. Hij had de hele dag onderwijs gegeven, en misschien al verscheidene dagen, wellicht zonder veel slaap. We weten dat Hij niet veel gegeten had, want hoofdstuk 3, vers 20 zegt uitdrukkelijk:

En zij kwamen thuis; en er kwam opnieuw een menigte bijeen, zodat zij zelfs geen brood konden eten.

MARKUS 3:20

Blijkbaar gebeurde dit niet slechts bij één gelegenheid, maar was het Zijn vaste manier van doen om Zichzelf af te matten tot Hij uitgeput was. Hij nam zelfs geen tijd om te eten. Daarom gingen Zijn moeder en broers op weg om Hem onder hun hoede te nemen, zodat ze Hem wat verkwikking konden geven en Hem konden helpen herstellen. Ze dachten dat Hij buiten Zichzelf was. We zien dat Hij, denk ik dat we wel kunnen zeggen, een werkverslaafde was als het om Zijn bediening ging.

De meeste mensen zouden zeggen dat dit niet gezond is. Ik denk dat het inderdaad niet gezond is wanneer iemand zoiets doet om aan andere verantwoordelijkheden te ontsnappen, of wanneer iemand het doet vanuit andere dan de juiste motieven. Maar het is niet verkeerd om je er te allen tijde ijverig voor in te zetten de wil van God te doen. Jezus deed dit blijkbaar voortdurend en werkte door tot Hij uitgeput was.

Dus zegt Hij:

En op die dag, toen het avond geworden was, zei Hij tegen hen:
Laten wij overvaren naar de overkant.

MARKUS 4:35

Toen ze de menigte hadden achtergelaten, namen ze Hem mee in de boot zoals Hij was. Omdat Hij blijkbaar vanuit de boot onderwijs had gegeven en al in de boot zat, brachten ze de boot gewoon verder van de oever en staken ze het meer over. Er waren ook andere bootjes bij Hem, en ik weet niet precies waarom dat wordt vermeld. Ze spelen verder geen rol in het verhaal. Het moet gewoon een van die herinneringen van een ooggetuige zijn die in het verhaal terechtkomen. Dat vind je vaak in de evangeliën: ze herinneren zich kleine dingen die niet vermeld zouden worden als er niemand bij was geweest en als het geen waargebeurd verhaal was. Ze zijn niet van belang voor het verhaal. Er waren ook andere boten. Markus herinnert het zich, of waarschijnlijker Petrus, en Markus schrijft het evangelie van Petrus op. In het Evangelie van Johannes herinnert hij zich dingen als hoe groen het gras was, of hoeveel stadiën ze van de oever verwijderd waren toen Jezus over het water kwam lopen, en dat soort dingen. Deze evangeliën bevatten veel bewijzen dat ze ooggetuigenverslagen zijn, hoewel Markus niet beweert zelf getuige te zijn geweest. Hij schreef de herinneringen van Petrus op. De vermelding van andere boten lijkt onbelangrijk, maar is gewoon iets wat iemand die erbij was zich zou herinneren. Zij zaten niet in de enige boot.

Nu zouden we over die andere boten kunnen denken dat mensen zouden proberen Hem daarin te volgen. Als ze dat deden, zijn ze misschien gezonken in de storm die opstak. Dat is moeilijk te zeggen. We lezen niet dat iemand Hem probeerde te volgen, hoewel ze bij andere gelegenheden om het meer heen renden om te proberen te voorspellen waar Hij aan land zou komen en daar op Hem te wachten. Deze keer niet.

5

Een mogelijk demonische storm

Terwijl ze midden op het Meer van Galilea waren, stak er een zware storm op. De golven sloegen de boot in, zodat die al volliep. Commentatoren wijzen er graag op hoe vaak er plotseling stormen opsteken op het Meer van Galilea vanwege de plaatselijke topografie. De bergen eromheen en de ravijnen ertussen bevorderen snelle veranderingen in de luchtdruk en snel veranderende luchttemperaturen, zodat een kalme dag plotseling in een enorme storm verandert. Hoewel het Meer van Galilea eigenlijk maar een meer is, kunnen er werkelijk grote golven op ontstaan.

Als je de commentaren leest, is het niet moeilijk om een commentator over zijn eigen ervaringen op het Meer van Galilea te horen vertellen. Iedereen die dat wil, kan daar nu natuurlijk naartoe. Bijna iedereen die heel vaak het Meer van Galilea is opgegaan, heeft daar een storm meegemaakt, want blijkbaar komen die heel vaak voor.

Deze storm was misschien echter geen gewone storm, want we lezen dat Jezus hem bestrafte toen ze Hem wakker maakten. Zoals ik eerder heb gezegd, wordt het woord 'bestrafen' gewoonlijk niet gebruikt wanneer iets anders dan een persoonlijk wezen wordt aangesproken. We weten wel dat Jezus de koorts van de schoonmoeder van Petrus bestrafte en ook deze storm bestrafte. Dat zijn de enige twee keren dat we lezen dat iets wat niet menselijk of demonisch is, wordt bestraft. Het is mogelijk dat die uitzonderingen bestaan omdat ze demonisch waren.

Het is mogelijk dat de koorts van de schoonmoeder van Petrus werd veroorzaakt door een demonische aanval en niet door een lichamelijke oorzaak. Misschien onderscheidde Jezus dat en bestrafte Hij de koorts daarom, in plaats van haar gewoon op de normale manier te genezen. Hoewel stormen veel voorkwamen, was dit in dit geval misschien geen gewone storm. Dit kan een demonisch veroorzaakte storm zijn geweest.

Uit het boek Job blijkt duidelijk dat de duivel, als God het toestaat, enige macht heeft om stormen te doen opsteken. Er kwam namelijk een wervelwind die het huis neerhaalde waarin de zonen van Job feestvierden. Er wordt gezegd dat zijn zonen

omkwamen doordat de wind het huis boven op hen liet instorten. Dit kan dus ook een storm van de vijand zijn geweest.

Deze verklaring lijkt des te aannemelijker, omdat wij weten, en de duivel misschien wist, dat Jezus onderweg was naar een ontmoeting met een man die waarschijnlijk het meest dramatische slachtoffer van de duivel was. Hij was waarschijnlijk de enige man op aarde, of ten minste in dat deel van de wereld, en misschien wel de enige man op aarde, in wie satan zo'n grote macht kon vertonen om een mens te kwellen, want die man had een legioen demonen in zich. Het is duidelijk dat de duivel wist dat, als Jezus die man ontmoette, de afloop tamelijk voorspelbaar was. En het was geen afloop die de duivel zou wensen.

Het is dus heel goed mogelijk dat hij hoopte Jezus midden op het meer te laten zinken. Als de golven en de wind bij deze gelegenheid satan gehoorzaamden, verdienden ze bestraft te worden, want ze hoorden aan de kant van hun Schepper te staan. Dus stond Hij op en bestrafte ze.

6

De angst en het kleine geloof van de discipelen

Voordat Hij dat deed, terwijl Hij sliep en zij Hem wakker maakten, maakten ze Hem wakker met de woorden:

En Hij lag in het achterschip te slapen op een hoofdkussen; en zij wekten Hem en zeiden tegen Hem: Meester, bekommert U Zich er niet om dat wij vergaan?

MARKUS 4:38

In sommige parallelle gedeelten in de andere evangeliën zeggen ze alleen:

We vergaan, of:

We vergaan.

Maar hier vertelt Markus ons dat ze zeiden:

Kan het U niet schelen dat we vergaan?

Hier blijkt hun gebrek aan geloof. Het gaat er niet alleen om dat Jezus slaapt of dat zij in gevaar zijn. Ze zinspelen erop en beschuldigen Hem er als het ware van dat Hij niet werkelijk om hen geeft en dat het Hem niet kan schelen of ze leven of sterven.

Dus werden zij ook bestraft. De wind en de golven werden eerst bestraft. Natuurlijk gehoorzaamden de wind en de golven onmiddellijk toen Jezus zei:

Stil! Dat wil zeggen: wees rustig, wees stil. Maar daarna moest Hij Zich omdraaien en de discipelen bestraffen. Hij zei tegen hen:

En Hij zei tegen hen: Waarom bent u zo angstig? Hebt u dan geen geloof?

MARKUS 4:40

De verschillende Evangeliën geven Zijn bestraffing in iets verschillende bewoordingen weer. In Mattheüs 8:26 zegt Hij:

En Hij zei tegen hen: Waarom bent u angstig, kleingelovigen? Toen stond Hij op en bestrafte de winden en de zee, en er kwam een grote stilte.

MATTHEÛS 8:26

Min of meer hetzelfde idee. Hij zegt:

Waarom zijn jullie zo bang? Hoe kan het dat jullie geen geloof hebben?

In het Evangelie van Lukas staat de parallel in Lukas 8:25. Hij zegt tegen hen:

Hij zei tegen hen: Waar is uw geloof? Maar zij waren bevreesd en verwonderden zich, en zij zeiden tegen elkaar: Wie is Deze toch, dat Hij ook de winden en het water bevel geeft en ze Hem gehoorzaam zijn?

LUKAS 8:25

Hij zei iets in die trant, en de verschillende Evangeliën geven het onderling iets anders weer. Maar het punt is dat Hij hen ervan beschuldigde niet het soort geloof te hebben dat van hen verwacht mocht worden.

7

Geloof tegenover de angst voor de dood

Nu, wat voor geloof hadden ze dan moeten hebben? De boot liep tenslotte vol water. Ze kenden de natuurwetten. Als dit ononderbroken doorging, zou de boot zinken. Waarom zouden ze dan niet bang moeten zijn? Was het omdat ze als gelovige mannen niet bang zouden moeten zijn om te sterven? Misschien. Eigenlijk denk ik dat christenen die bang zijn om te sterven, blij geven van onvoldoende geloof. Soms willen christenen niet sterven, bijvoorbeeld omdat ze eerst de opvoeding van hun kinderen willen voltooien, wat misschien een tamelijk onzelfzuchtige reden is. Maar we zouden nooit bang moeten zijn om te sterven. Als we bang zijn om te sterven, betekent dat dat we eigenlijk niet veel geloof hebben in wat we zeggen te geloven.

We zeggen dat we geloven dat christenen na hun dood bij God komen en:

Want het leven is voor mij Christus en het sterven is voor mij winst.

FILIPPENZEN 1:21

Maar zodra we werkelijk met de dood worden geconfronteerd, blijkt of we dat echt geloven. Dat blijkt uit de mate waarin we verwelkomen wat we in goede gezondheid en vanuit een gevoel van veiligheid bereid zijn winst te noemen. Maar Paulus zei het toen hij in de gevangenis zat, toen hij dichterbij de dood was dan wij. Hij zei:

Voor mij is leven Christus en sterven winst.

Dat is waar. En hij zei:

Want ik word door deze twee gedrongen: ik heb de begeerte om heen te gaan en bij Christus te zijn, want dat is verreweg het beste,

FILIPPENZEN 1:23

Dat is waar. We zeggen dat we het geloven, en zelfs nu knikken we instemmend. Maar knikken we daar ook instemmend bij wanneer de dokter ons daadwerkelijk vertelt dat we nog twee weken te leven hebben?

Ik heb vaak gedacht dat het heerlijk zou zijn als mij dat verteld werd. Op dit moment ben ik in de vijftig, bijna zestig. Geef me een paar jaar en ik ben zestig. Maar mijn ouders zijn tot op hoge leeftijd gezond gebleven. Ze leven nog en zijn gezond, en er bestaat een zeer reële mogelijkheid dat ik nog dertig of veertig jaar leef, en daar hoop ik niet op. Ik ben hoe dan ook al sinds mijn zestiende klaar om Jezus te gaan zien.

Ik herinner me dat ik op mijn tiende naar een evangelisatiebijeenkomst van Billy Graham in Los Angeles ging, waar mijn grootouders meehielpen. Mijn grootmoeder zong in het koor, mijn grootvader was plaatsaanwijzer, en ze namen me mee. Ik was maar een van de kleine kinderen in de menigte. Maar ik herinner me één ding dat Billy Graham toen zei, hoewel ik Billy Graham vaak heb horen preken. Ik herinner me dat hij die bewuste avond iets zei wat mij nu heel gewoon en vanzelfsprekend lijkt, maar wat mij destijds diep raakte. Hij zei: „Omdat ik christen ben, ben ik niet bang om te sterven.”

Voor mij klinkt dat bijna zo elementair en vanzelfsprekend dat het haast gênant is om je te vertellen hoe diep dat mij destijds raakte. Die gedachte was nooit bij me opgekomen. Ik was in een christelijk gezin opgevoed. Het was nooit bij me opgekomen dat dit gevolgen had voor de vraag of ik bang zou moeten zijn om te sterven. Maar het raakte me. Ik dacht: „Dat wil ik.” Ik wilde ook niet bang zijn om te sterven, want ik wist dat ik dat wel was. Niet dat ik dacht dat de dood nabij was of iets dergelijks. Ik wist gewoon dat de dood voor mij beangstigend was.

Ik ging tijdens die bijeenkomst inderdaad naar voren. Ik was eerder in mijn leven al eens naar voren gegaan en wist toen waarschijnlijk niet wat ik deed. Maar om precies die reden ging ik naar voren. Ik wilde niet bang zijn om te sterven. Voor zover ik me herinner, ben ik daarna nooit meer bang geweest om te sterven.

Maar toen ik zestien was en vervuld werd met de Geest — ik zeg niet dat dit een vrucht van de Geest is — keek ik ernaar uit om te sterven. Het was niet alleen zo dat ik er niet bang voor was. Het was bijna alsof ik bang was dat ik te lang zou leven voordat ik stierf. Ik hoopte dat het niet al te lang zou duren voordat ik Jezus zou gaan zien. Hoewel ik geen ziekelijk doodsverlangen heb of iets dergelijks, weet ik precies wat Paulus bedoelt wanneer hij zegt:

Leven is Christus en sterven winst.

Als je denkt dat je Jezus gaat zien, als je denkt dat je in de dood je ogen zult sluiten en ze dan zult openen en Jezus' gezicht zult zien, wie zou dat dan niet willen? Misschien iemand die het niet gelooft.

8

Vertrouwen op Jezus' woord en bestemming

Deze discipelen werden waarschijnlijk echter niet berispt omdat ze bang waren om te sterven. Ze wisten immers niet dat er niets was om bang voor te zijn. Ze leefden in een tijd waarin God nog niet werkelijk veel had geopenbaard over onsterfelijkheid of over wat er na de dood gebeurt. Voor zover wij weten, had Jezus hun op dat moment zelfs nog niets geleerd over de opstanding of iets dergelijks. Hij berispte hen dus waarschijnlijk niet omdat ze bang waren om te sterven. Je zou bang zijn om te sterven als het aan de andere kant alleen maar donker en angstaanjagend was. Sommige mensen denken waarschijnlijk dat ze meer geloof hadden moeten hebben dat ze veilig

de overkant van het meer zouden bereiken, en dat is waarschijnlijk wat Hij bedoelde. Maar waarom zouden ze dat denken? Welke reden hadden ze om te denken dat ze veilig aan de overkant zouden komen? Misschien omdat Jezus zei:

En op die dag, toen het avond geworden was, zei Hij tegen hen:
Laten wij overvaren naar de overkant.

MARKUS 4:35

Als Jezus zei:

Laten we oversteken naar de overkant, dan hadden ze moeten bedenken dat Hij tot dan toe nog nooit ergens ongelijk in had gehad. En als Hij was Wie zij zeiden dat Hij was, zou Hij ook nooit ergens ongelijk in hebben. Als Hij zegt dat we naar de overkant gaan, dan is dat waar we naartoe gaan.

Zoals ik in een eerdere lezing zei: wanneer Jezus een gebod geeft, is dat bijna hetzelfde als een belofte, want God gebiedt je niets te doen waartoe Hij je niet in staat zal stellen. In zekere zin hadden ze Zijn woord dus bijna als een belofte moeten opvatten: „We komen aan de overkant.”

Maar bedenk natuurlijk, zoals ik al zei, dat ze op dit moment niet wisten dat Hij God was. Als een dreunende stem uit de hemel had gesproken en had gezegd:

Laten we naar de overkant gaan, dan hadden ze misschien meer geloof gehad, omdat ze die stem als God zouden hebben herkend. Op dit moment beschouwden ze Jezus nog steeds als minder dan God. Maar misschien vond Hij dat ze beter hadden moeten weten en erop hadden moeten vertrouwen dat Hij wist wat Hij deed.

Of misschien is het belangrijker dat, als ze werkelijk geloofden dat Hij de Messias was, het duidelijk was dat Hij nog niets messiaans had gedaan. Hij had Israël nog niet gered. Hij had nog geen behoud of verlossing tot stand gebracht. Hij had de profetieën nog niet vervuld. Als Hij dus was Wie Hij was, kon Hij daar, midden op dat meer, niet sterven zonder het doel te vervullen dat God voor Hem had.

Dit lijkt een beetje op het moment waarop God tegen Abraham zei dat hij Izak moest offeren, voordat Izak de beloften over de zegening van de volken had vervuld. Voor Abraham was het duidelijk dat Izak kinderen moest krijgen en nageslacht moest hebben dat de volken zou zegenen. Op dat moment had Izak geen kinderen. Hij was niet getrouwd. Toch zei God tegen Abraham dat hij hem moest doden. Abraham was een man van geloof. Bij deze gelegenheid had hij geen klein geloof en hij was werkelijk bereid het te doen. Hij redeneerde dat als Izak stierf, God hem uit de dood zou opwekken, omdat God Zijn doelen zou verwezenlijken.

Misschien hadden de discipelen zo'n geloof moeten hebben: als Gods doelen met Jezus nog niet tot vervulling waren gekomen, zou Hij niet midden op het meer sterven. En daaruit volgde dat zij evenmin zouden sterven. Die boot zou niet zinken.

9

In een crisis naar Jezus gaan

Hoe dan ook, het leek mij dat ze wel enig geloof lieten zien. Hij zei dat ze een klein geloof hadden, en dat bleek hieruit dat ze Hem wakker maakten alsof Hij er misschien iets aan kon doen. Of misschien wilden ze gewoon niet dat Hij vredig bleef slapen terwijl zij in doodsangst stierven: „Jij gaat hier niet doorheen slapen als wij dat ook niet doen.” Maar ik betwijfel of dat het was. Ze maakten Hem wakker en zeiden:

Kan het U niet schelen dat we vergaan?

Ik denk dat ze eigenlijk zeiden: „Doe iets.”

Het lijkt een beetje op het moment waarop Maria naar Jezus toe kwam en zei:

De wijn is op.

Wat verwachtte ze dat Hij zou doen? Hij had in Zijn hele leven nog nooit een wonder gedaan. Zij kende Hem niet als iemand die wonderen deed. Ze wist niet dat Hij water in wijn kon veranderen. Ze had Hem nog nooit zoiets zien doen. Wat verwachtte ze dan?

Ik denk dat mensen die ten einde raad zijn en niet weten wat ze moeten doen, naar de persoon gaan die het meest bekwaam lijkt. Ze leggen de zaak bij hem neer om te zien wat hij zegt of doet. Bedenk dat Jezus Zijn moeder eerst enigszins afhiel. Zij zei toen tegen de dienaren:

Doe maar wat Hij zegt.

Wat verwachtte ze dat Hij zou doen? Hoe kon ze geloven dat Hij water in wijn zou veranderen? Hij had dertig jaar bij haar in huis gewoond en Hij had nog nooit ook maar één bovennatuurlijk ding gedaan. Waarom zou ze denken dat Hij het bij die gelegenheid wel zou doen? Toch deed Hij het.

Het punt is dat ze hoe dan ook naar Hem toe ging, want wat doe je wanneer er een crisis is? Je gaat naar degene van wie je denkt dat hij het verantwoordelijkst, het bekwaamst en het wijs is, en je vraagt: „Wat stel je voor dat we doen?”

Dus maakten ze Jezus wakker. Ze wisten dat Hij degene was tot wie ze zich moesten wenden. Als iemand in de boot iets kon doen, dan was Hij het, hoewel ze wisten dat Hij geen zeeman was en velen van hen wel. Velen van hen hadden veel ervaring op het Meer van Galilea en waren waarschijnlijk al eerder in stormen terechtgekomen. Ze wisten dat Hij waarschijnlijk Zijn hele leven een landrot was geweest, maar toch wilden ze dat Hij van het gevaar wist.

Het was maar goed dat ze dat deden, want ze hadden gelijk. Hij kon er inderdaad iets aan doen. Hij stond op en loste het probleem op met een bevel. Wanneer Hij de storm tot bedaren heeft gebracht, staat er in vers 41:

En zij vreesden met grote vrees en zeiden tegen elkaar: Wie is Deze toch, dat zelfs de wind en de zee Hem gehoorzaam zijn?

MARKUS 4:41

10

Angst voor het bovennatuurlijke

Dit is iets wat we in dit verhaal en in het volgende zullen zien. Wanneer er gevaar is, zijn de mensen bang. Wanneer Jezus het gevaar bezweert en het duidelijk geweken is, worden ze nog banger. Dit geldt ook voor de door demonen bezeten man die we straks zullen zien. De mensen waren doodsbang voor hem, omdat hij ketenen verbrak en buitengewoon gewelddadig was, en niemand bij hem in de buurt durfde te komen. Toen Jezus vervolgens de demonen uit hem dreef, zagen de mensen dat en werden ze nog banger. Ze waren banger, maar waarvoor? Het gevaar was voorbij. Wat maakt mensen bang wanneer het gevaar voorbij is? In deze verhalen zijn ze duidelijk bang wanneer het gevaar aanwezig is, en dat is begrijpelijk. Maar er zijn twee verschillende soorten angst. Ik weet zeker dat dit iets is wat alleen in de menselijke natuur voorkomt. Ik weet zeker dat dieren dit niet hebben, omdat het volgens mij te maken heeft met de meer geestelijke kant van onze waarneming.

Er is de gewone angst voor gevaar, en dan is er nog een ander soort angst, waarbij je geen gevaar waarneemt. Je vindt het gewoon griezelig. Dit soort angst is angst voor wat gewoonlijk het numineuze wordt genoemd. Het numineuze is eigenlijk wat wij het griezelige, het geestelijke noemen. C.S. Lewis legt het zo uit. Hij zegt dat je misschien bang zou zijn om door die deur naar binnen te gaan als je te horen kreeg dat er achter die deur een tijger zat. Maar als je te horen kreeg dat er achter die deur een geestverschijning was, zou je ook bang zijn om naar binnen te gaan. Als je dacht dat daar een tijger zat, zou je niet naar binnen gaan, omdat je weet dat de tijger je letsel zal toebrengen en je zal doden. Dat is een natuurlijke, redelijke angst. Maar als je gelooft dat er achter de deur een geestverschijning is en je bent bang, waarom dan? Wat ben je bang dat een geestverschijning je zal aandoen? Je hebt niets concreets in gedachten wat zo'n geestverschijning je überhaupt zou kunnen aandoen. Het is gewoon griezelig.

Ik heb daar in mijn eigen leven zelfs mee te maken gehad toen ik negentien jaar oud was. Een vriendin van mij zag werkelijk een verschijning waarvan zij geloofde dat het de duivel was. Ik denk dat dit misschien zo was. Ik weet het niet zeker. Ik zal niet het hele verhaal vertellen over wat ze zag, maar waar het om gaat, is dat zij dacht dat ze de duivel had gezien en dat ze daar echt door van streek was. Toen ze het verhaal aan mij

en mijn vrienden vertelde, was dat de eerste keer in mijn leven dat het echt tot me doordrong dat de duivel werkelijk bestond. Ik wist dat de duivel iemand uit de Bijbel was, enzovoort, maar in zekere zin bracht dit de duivel heel dichtbij, als iemand die ik ergens werkelijk zou kunnen tegenkomen.

Ik was werkelijk bang dat de duivel aan mij zou verschijnen. Wekenlang was ik daar bang voor, alleen omdat de duivel door de ervaring van mijn vriendin opeens, voor het eerst in mijn leven, heel concreet echt en dichtbij leek. Voor zover ik me herinner, was ik minstens twee weken, misschien drie, bang om ergens alleen te zijn, overdag of 's nachts. Een deel van die tijd woonde ik nog thuis, dus ik was in het huis van mijn ouders. Maar zelfs overdag wilde ik niet alleen in huis zijn. Ik bleef maar denken: 'Ik zal naar die hoek kijken en daar zal de duivel naar me staan kijken. Ik zal in de spiegel kijken en vanuit de spiegel zal dit monsterlijke duivelsgezicht naar me terugkijken.' Ik was echt helemaal van de kaart.

Na een week of twee dacht ik: 'Dit kan zo niet doorgaan. Zo kan ik niet de rest van mijn leven leven.' Dus deed ik een beroep op mijn verstand en dacht ik: 'Stel dat de duivel inderdaad aan mij zou verschijnen. Wat ben ik dan in vredesnaam bang dat hij zal doen? Hij kan niets doen.'

Lieve kinderen, u bent uit God en u hebt hen overwonnen, want Hij Die in u is, is groter dan hij die in de wereld is.

1 JOHANNES 4:4

Onderwerp u dan aan God. Bied weerstand aan de duivel en hij zal van u wegvluchten.

JAKOBUS 4:7

Ik kende al die beloften en geloofde dat ze waar waren. Het was nooit zo dat ik dacht dat de duivel mij iets zou aandoen. Alleen al hem zien zou me helemaal van de kaart brengen. Daarom was ik bang om hem te zien.

Toen ik erover nadacht, zei ik: 'Wacht eens even. Stel dat hij aan mij verschijnt. Wat kan hij mij aandoen?' Vanaf dat moment ben ik nooit meer bang geweest om hem te zien, en hij is nooit verschenen. Nu zou ik het eigenlijk wel aardig vinden als hij

verscheen. Ik loop al een paar jaar rond met een paar dingen die ik tegen hem wil zeggen. Maar ik ga hem niet opzoeken.

Ik begrijp werkelijk het verschil tussen aan de ene kant bang zijn omdat je echt in gevaar bent, of aanvoelt dat je in gevaar bent, en aan de andere kant bang zijn om een andere reden. Er is hier iets onverklaarbaars. Opeens besef je dat er iets bij je aanwezig is waarmee je geen rekening had gehouden, iets wat je niet kunt verklaren, iets uit een andere wereld. Dat is wat hier gebeurde. Ze waren bang voor de storm. Dat is een echte, aardse angst. Je zou kunnen verdrinken. Dat lijkt me een vreselijke manier om te sterven. Verdrinken heb ik altijd een vreselijke dood gevonden. Ik zou bang kunnen zijn om te verdrinken, hoewel christenen dat verbazingwekkend genoeg, denk ik, niet zouden moeten zijn.

11

John Wesley en het geloof van de Moraviërs

John Wesley, de grondlegger van de methodistische beweging en in zijn latere jaren een groot christen, was in zijn jonge jaren zeer godsdienstig, maar niet bekeerd. Toen hij in Oxford studeerde, richtte hij een vereniging op die de Holy Club heette. Die naam klonk destijds niet zo pretentiefus en zelfingenomen als hij nu zou klinken. Oxford was een christelijke universiteit, en er waren enkele ernstig ingestelde studenten die God werkelijk ernstig wilden nemen en heilig wilden zijn. Ze kwamen bij elkaar en lazen William Law en enkele andere schrijvers die hen inspireerden.

Wesley was Brits. Hij stak de Atlantische Oceaan over om naar Georgia in de Verenigde Staten te gaan en daar als zendeling onder de indianen te werken, maar het werd een ramp. Hij was zelf niet eens wedergeboren en raakte verward in allerlei schandalen en toestanden. Niet omdat hij slecht was, maar omdat hij fouten maakte. Hoe dan ook, hij verliet Georgia en keerde terug naar Engeland als een hond met de staart tussen de benen. Hij was volkomen terneergeslagen. Hij schreef in zijn dagboek: 'Ik kwam naar Amerika om de indianen te bekeren, maar wie zal mij bekeren?'

Terwijl hij op het schip terug naar Engeland voer, brak er een vreselijke storm los die het schip dreigde te laten zinken. Dat gevaar was echt. Het was niet alleen een gedachte van hem als onervaren reiziger. De bemanning van het schip was doodsbang. Alle kleur was uit hun gezichten weggetrokken. Ze waren er werkelijk doodsbang voor dat dit het einde was.

Toch was er op het schip een groep mensen die niet van streek was. Het waren Moravische Broeders, een gemeenschap van christenen die in hun vaderland Moravië vervolgd waren. Ze waren voor die vervolging naar Duitsland gevlucht en hadden zich gevestigd op het landgoed van een man die graaf von Zinzendorf heette. Hij was een zeer godvrezend man die ongeveer driehonderd van hen op zijn landgoed liet wonen. Daar stichtten ze een christelijke gemeenschap. Dit speelde in de achttiende eeuw. Ze hadden daar zoiets als een commune van de Jesus People.

Zij waren de allereerste protestanten die zendelingen overzee begonnen te sturen. Tot hun tijd hadden protestanten dat niet gedaan. Ook kwam er in hun gemeenschap een opwekking die zo krachtig was, dat ze een gebedsbijeenkomst begonnen die honderd jaar lang vierentwintig uur per dag doorging. Die hield nooit op. De Moravische Broeders bestaan nog altijd, maar ik weet niet of onder hen nog steeds dezelfde opwekking gaande is als in de achttiende eeuw.

Dit waren de Moravische Broeders die met hun kinderen op het schip zaten tijdens die storm op zee waarin Wesley terechtkwam. Ze zaten rustig psalmen te zingen. De kinderen waren niet bang en de ouders waren niet bang. Dat maakte zo'n diepe indruk op Wesley dat hij hun vroeg: 'Waarom zijn jullie niet bang? Iedereen is bang.'

Ze zeiden: 'Omdat wij op de Heere vertrouwen. Wij zijn christenen. Waar zouden we bang voor moeten zijn?'

Hij raakte daardoor zo overtuigd van zijn eigen toestand dat hij, toen hij eenmaal in Engeland was, een van de leiders van de groep opzocht, een man die Peter Böhler heette. Die man verkondigde hem in hoofdzaak het Evangelie en liet hem beseffen dat Wesley niet bekeerd was, hoewel hij zelf een zeer godsdienstige leider in de Anglicaanse Kerk was geweest. Kort daarna werd hij bekeerd. Dat was voor een zeer groot deel te danken aan de ervaring dat hij op het schip mensen had gezien die werkelijk bekeerd waren en die niet bang waren om te verdrinken.

Ik denk dat de Moravische Broeders de beproeving doorstonden die de discipelen hier niet doorstonden. De Moravische Broeders hadden geen klein geloof. Wesley had wel een klein geloof, en daardoor lijkt hij in deze situatie een beetje op de discipelen. Was Jezus bij hen in het schip? Natuurlijk was Hij bij hen in het schip. Wesley's theologie vertelde hem dat Jezus bij hem was, maar hij had geen echt geloof. Dat schonk hem geen werkelijke vrede, maar de Moravische Broeders schonk het wel vrede, en hun kinderen ook.

12

Onbevreesd zijn door vertrouwen op God

Het is dus mogelijk om niet bang te zijn voor gevaar. In sommige Psalmen geeft David daar uitdrukking aan. Zelfs in Psalm 27, die wij gezongen hebben:

Een psalm van David. De HEERE is mijn licht en mijn heil, voor wie zou ik vrezen? De HEERE is mijn levenskracht, voor wie zou ik angst hebben?

PSALMEN 27:1

Verderop in die psalm zegt hij dat, toen de vijand tegen hem optrok om zijn vlees te verslinden, zij struikelden en vielen. Hij zei dat zelfs als een menigte legers hem zou omsingelen en tegen hem zou zijn, hij ook dan niet bang zou zijn, omdat God zijn kracht en zijn vertrouwen is.

De discipelen hadden, veronderstel ik, op zijn minst evenveel geloof kunnen hebben als David, maar dat hadden ze niet. Ik neem hun dat niet kwalijk. Het interessante is echter dat ze bang waren toen het gevaar aanwezig was, maar nog banger waren toen het gevaar voorbij was. Ze waren buitengewoon bevreesd. Het was dezelfde reactie als die van de mensen die de bevrijding van deze bezetene zagen, toen ze hem gekleed en goed bij zijn verstand zagen. Ze waren bang. Zover zijn we nog niet gekomen, maar dit is een reactie die mensen hebben. Ze reageren wanneer er gevaar is. Maar wanneer het gevaar vervolgens door bovennatuurlijke middelen is weggenomen, dringt het

plotseling tot hen door: God is hier, of hier is iets aanwezig. Iets wat ik niet begrijp, iets van een andere wereld, is hier onder ons aan het werk. Daar krijgen ze kippenvel van. Daar krijgen ze de kriebels van.

Jakob had die ervaring toen hij die droom over de ladder had. Hij werd wakker uit zijn droom en er staat dat hij bang was, omdat God op deze plaats was en hij het niet wist. Het is alsof het tot je doordringt dat je alleen rekening houdt met de dingen die zich in de zichtbare wereld om je heen bevinden. En dan besef je plotseling dat er een onzichtbare werkelijkheid is en dat die hier heel dichtbij is gekomen. Die is hier, midden onder ons, en wij hadden daar geen besef van.

Dat was de reactie van de discipelen. Ze werden bevreesd en zeiden tegen elkaar:

En zij vreesden met grote vrees en zeiden tegen elkaar: Wie is Deze toch, dat zelfs de wind en de zee Hem gehoorzaam zijn?

MARKUS 4:41

13

Psalm 107 onthult Jezus' goddelijke macht

Nu had die vraag vrij gemakkelijk te beantwoorden moeten zijn. Wie is dit, die de wind en de zee gehoorzamen? Ze hadden het antwoord zelfs uit de Schriften moeten kunnen halen als ze vertrouwd waren geweest met Psalm 107. Ik wil graag dat je Psalm 107 opzoekt, want daar wordt niet alleen bevestigd dat God de elementen beveelt en dat die Hem gehoorzamen. Dat zou op veel plaatsen in de Schrift bevestigd kunnen worden: Gods macht over de elementen. Maar er staat in Psalm 107 zelfs een gedeelte dat bijna precies hetzelfde verhaal vertelt, bijna woordelijk. De overeenkomst is verbazingwekkend.

In Psalm 107 staat vanaf vers 23:

Er zijn er die met schepen op zee varen en handeldrijven op de grote wateren. Zij zien de werken van de HEERE en Zijn wonderen in de diepte. Wanneer Hij spreekt, doet Hij een stormwind opsteken, die haar golven hoog opheft. Ze rijzen op naar de hemel, ze dalen neer in de diepe wateren; hun ziel smelt weg van ellende. Zij wankelen en waggelen als een dronken man, al hun wijsheid wordt verslonden.

PSALMEN 107:23-27

Dat zijn de zeelieden. Hun ziel smelt weg. Hun moed verdampt vanwege de benauwdheid.

Dit klinkt beslist als de discipelen in het verhaal.

Dan staat er in vers 28:

Maar toen zij in hun benauwdheid tot de HEERE riepen, leidde Hij hen uit hun angsten.

PSALMEN 107:28

Dat klinkt ook als dit verhaal.

Hij brengt de storm tot stilte, zodat hun golven zwijgen. Dan zijn zij verblijd, omdat de wateren gestild zijn en Hij hen naar de haven van hun wens leidde. Laten zij de HEERE loven om Zijn goedertierenheid en om Zijn wonderen voor de mensenkinderen.

PSALMEN 107:29-31

Nu is het enige verschil tussen dit verhaal in de Psalmen en het verhaal dat we zojuist hebben gelezen, dat in dit verhaal de zeelieden blij zijn zodra de wind en de golven tot bedaren zijn gebracht. In het verhaal dat we zojuist lazen, waren de discipelen waarschijnlijk ook blij toen ze eenmaal van hun schrik waren bekomen. Maar hun eerste reactie was schrik, omdat ze beseften dat Degene Die bij hen was de wind en de golven kon bevelen, en dat die Hem gehoorzaamden. En die Psalm zegt Wie dat is: Jahweh. Jahweh beveelt de wind en de golven. Dit is dus niet alleen een demonstratie van de bovennatuurlijke macht van Christus, maar ook van Zijn gezag. Dat is Gods gezag over de elementen, over de schepping.

14

Geloof in Jezus zonder volledige kennis

Daarom zien we in een verhaal waarin Jezus' menselijkheid en Zijn menselijke zwakheid zichtbaar worden in Zijn grote uitputting, tegelijkertijd een van de duidelijkste openbaringen van Zijn goddelijke, bovennatuurlijke macht. Deze twee dingen kwamen hier samen, en de discipelen wisten niet goed hoe ze die met elkaar moesten combineren of ermee om moesten gaan. Het is duidelijk dat ze de leer van de godheid van Christus nog niet in gedachten hadden. Dat roept vragen op. Kan iemand een christen zijn zonder te weten dat Jezus God is?

Mensen die iets geloven wat minder ver gaat dan de godheid van Christus, beschouwen we in veel gevallen als ketters of sekteleiden, of op zijn minst als mensen die niet volledig behouden zijn. Maar deze discipelen wisten niet dat Jezus God was. Waren ze echte discipelen? Dat waren ze. Ze waren Zijn vrienden. Ze waren Zijn ware discipelen. Het woord 'christen' betekent eenvoudigweg discipel. Daarom waren ze wat wij christenen zouden moeten noemen als we hen in die tijd hadden ontmoet. Maar ze kenden de leer van de godheid van Christus niet.

Betekent dit dat christenen niet in de godheid van Christus zouden moeten geloven? Natuurlijk moeten ze dat wel. Christenen moeten alles geloven waarvan ze de gelegenheid hebben kennis te nemen. Maar deze discipelen hadden dat nog niet geleerd. Zelfs nu waren ze het nog aan het leren. Het roept de volgende vraag op. Stel dat we iemand ontmoeten die misschien tot een sekte behoort, of misschien gewoon

een onvolwassen christen is die nog niet veel van theologie afweet, en die niet gelooft dat Jezus God is. Dan heeft die persoon het beslist bij het verkeerde eind. Maar is die persoon daardoor niet behouden?

Ik denk dat dat ervan afhangt. Het hangt ervan af in hoeverre de omstandigheden van die persoon overeenkomen met die van de discipelen toen zij het nog niet wisten. Het spreekt voor zich dat iemand die reden heeft om te weten dat Hij God is, die dat vanuit de Schrift aangetoond heeft gekregen en het eenvoudigweg verwerpt omdat het hem niet aanstaat, de leer van de godheid van Christus verwerpt. Maar mensen die eenvoudigweg niet weten dat het waar is en aan wie het misschien nog nooit vanuit de Schrift is aangetoond, zouden kunnen zijn zoals de discipelen op dit moment. Ze hebben het nog niet ontdekt. Ze weten het nog niet. Maar als ze werkelijk volgelingen van Jezus zijn, zullen ze het ontdekken. Ze zullen daartoe komen.

Deze discipelen waren degenen die Zijn juk op zich hadden genomen, Hem volgden en van Hem leerden. Zoals Hij in Mattheüs 11 zei:

Kom naar Mij toe, allen die vermoeid en belast zijn, en Ik zal u rust geven. Neem Mijn juk op u, en leer van Mij dat Ik zachtmoedig ben en nederig van hart; en u zult rust vinden voor uw ziel;

MATTHEÛS 11:28-29

Ze hadden dus Zijn juk op zich genomen en ze waren aan het leren, maar ze hadden nog niet alles geleerd. Het lijkt mij een waarheid te zijn dat er tegenwoordig naast orthodoxe christenen ook mensen zijn die misschien Zijn juk hebben aanvaard, maar die nog niet zoveel hebben geleerd.

Er zijn bepaalde niveaus van onwetendheid waarvan wij misschien denken dat mensen er geen excuus voor hebben. Waarom? Omdat wij na het Concilie van Nicea leven, en het Concilie van Nicea eens en voor altijd heeft vastgesteld dat Jezus God is. Daar zou dus geen discussie meer over moeten bestaan. Maar die discussie bestond wel. Zelfs daarna waren er nog hele landen waar het geloof dat Jezus God was tot wel een eeuw na het Concilie van Nicea niet werd aanvaard. Uiteindelijk werd dit de

algemeen aanvaarde orthodoxe leer van de kerk. Maar het is duidelijk dat sommige mensen de Bijbel kunnen lezen zonder dat zo helder te zien. Deze discipelen waren persoonlijk bij Jezus geweest en zagen het niet zo helder. Ze begonnen het te zien. Ze begonnen de juiste vragen te stellen. Als ze zichzelf daarop de juiste antwoorden gaven, zou dat hen er zeker toe brengen te beseffen dat Hij God was, want zelfs de wind en de zee gehoorzamen Hem.

15

De bezetene uit de grafspelonken

Nu hoofdstuk 5:

En zij kwamen aan de overkant van de zee, in het land van de Gadarenen. En toen Hij uit het schip gegaan was, kwam Hem meteen uit de graf spelonken iemand met een onreine geest tegemoet.

MARKUS 5:1-2

In werkelijkheid waren er veel onreine geesten, maar kennelijk trad één van hen in het bijzonder op als woordvoerder voor de rest.

Hij hield in de graf spelonken verblijf, en niemand kon hem binden, zelfs niet met ketenen. Hij was namelijk dikwijls met boeien en ketenen gebonden geweest, maar de ketenen waren door hem in stukken getrokken en de boeien verbrijzeld, en niemand was in staat hem in bedwang te houden.

MARKUS 5:3-4

Dit doet vermoeden dat deze man ooit in de samenleving had geleefd en gewelddadig gedrag had vertoond, misschien zelfs gewelddadig crimineel gedrag, of op zijn minst krankzinnig gedrag waardoor mensen bang voor hem werden. Ze zouden zich meer op hun gemak hebben gevoeld als hij in ketenen lag. Op de een of andere manier hadden

ze hem overmeesterd en vastgeketend, maar hij was erin geslaagd de ketenen te breken. Daardoor was iedereen doodsbang geworden. Je kunt hem niet met ketenen vastbinden. Waarmee kun je hem dan wel vastbinden? Daarom werd hij de stad uit gedreven, want niemand voelde zich veilig bij hem in de buurt. Hij woonde dus tussen de graven.

En hij was altijd, nacht en dag, op de bergen en in de graf spelonken en hij schreeuwde en sloeg zichzelf met stenen. Toen hij nu Jezus uit de verte zag, snelde hij naar Hem toe en aanbad Hem, en met luide stem schreeuwde hij: Wat heb ik met U te maken, Jezus, Zoon van God de Allerhoogste? Ik bezweer U bij God dat U mij niet pijnigt!

MARKUS 5:5-7

16

De wil van de bezetene en die van de demonen

Wanneer iemand door demonen bezeten is, is het moeilijk vast te stellen welk deel van wat hij zegt van de demon komt en welk deel van hemzelf, want in zekere zin wordt zijn denken door demonen bewoond en tot op zekere hoogte overgenomen. Maar zo iemand heeft ook nog zijn eigen menselijkheid en zijn eigen persoonlijkheid, hoewel die sterk worden overvleugeld. Dit is een goed voorbeeld waarbij het moeilijk te zeggen is in hoeverre de persoonlijkheid van deze man volledig onder de macht van demonen stond, en in hoeverre de demonen zelf enigszins afhankelijk waren van de keuzes van deze man.

Soms zeggen mensen: „Als je door demonen bezeten bent, hebben de demonen je wil volledig in hun macht.” Dat weet ik niet zeker. De Bijbel zegt dat nergens. Dit lijkt mij het meest dramatische en ernstige geval van demonische bezetenheid dat in de Schrift is opgetekend, want later ontdekken we dat hij een legioen demonen heeft, en dat zijn er duizenden. Misschien zijn er andere mensen geweest met duizenden demonen, maar op dit punt lezen we in de Bijbel niet over hen. Zijn geval was beslist dramatisch, even dramatisch als elk geval dat we in de Bijbel zullen tegenkomen.

Toch leek deze man, ondanks de ernst van zijn gebondenheid, het vermogen te hebben om naar Jezus toe te komen en hulp te zoeken. Hij kwam en aanbad Jezus. De demonen deden dat niet. De demonen voelden zich niet op hun gemak in de aanwezigheid van Jezus. De man sleepte hen mee naar de voeten van Jezus, omdat ze in hem waren en hij hulp wilde. Dat geloof ik.

Wanneer hij zegt:

Wat heb ik met U te maken, Jezus, Zoon van God de Allerhoogste? Ik bezweer U bij God dat U mij niet pijnigt!

MARKUS 5:7

dan is dit natuurlijk wat demonen vaak door mensen heen zeiden. Maar is dit alleen de demon, of is dit de paranoia die de demonen in het krankzinnige denken van de bezeten persoon opwekken?

Zoals de man hier in Markus 5:7 vraagt:

Bent U gekomen om mij te pijnigen?

Jezus is duidelijk niet iemand die mensen pijnigt, maar paranoïde mensen weten dat niet. Het taalgebruik van de bezeten persoon is beslist van dien aard dat, als je hem op een divan kon leggen en hem daar lang genoeg kon houden om met een psychiater te praten, hij als paranoïde schizofreen zou worden aangeduid.

Waarom zou hij bang zijn dat Jezus hem ging kwellen? De demonen kunnen dat gevoel natuurlijk hebben gehad, omdat zij bij het oordeel van God gekweld zullen worden. Misschien voelden zij dat en brachten ze hem ertoe zich ook zo te voelen. Hoe dan ook, Jezus was de enige mens voor wie deze man bang was. Alle anderen waren bang voor de bezeten man, omdat hij mensen pijn kon doen en hun schade kon berokkenen. Maar deze man was bang dat Jezus hem schade zou berokkenen. Toch kwam hij naar Jezus toe.

17

De demonen verzetten zich tegen Jezus' bevel

Ik geloof niet dat de demonen hem naar Jezus dreven. Ik kan me niet voorstellen wat voor goeds hun dat zou opleveren. Ik geloof dat zij net zo doodsbang waren als hij. Misschien was dat wel wat hem doodsbang maakte, omdat zij zijn denken beheersten. Toen zij zeiden:

Ik bezweer U bij God: kwel mij niet, staat er in vers 8:

(Want Hij had tegen hem gezegd: Onreine geest, ga uit van deze man!)

MARKUS 5:8

en ik geloof dat er in het Grieks eigenlijk staat:

Want Jezus zei tegen hem: Ga uit die man, onreine geest.

Met andere woorden, Jezus zei al:

Ga uit die man, onreine geest.

Dit bracht de geest ertoe Jezus te smeken hem niet te pijnigen. Dat betekent dat Jezus de demon beval uit te gaan voordat hij dat daadwerkelijk deed. Van de kant van de demon was er nog steeds een verlangen om te onderhandelen.

Van de kant van de demon was er een verlangen om te onderhandelen. In zekere zin vind ik dit een beetje bemoedigend, want afgezien van dit verhaal had ik altijd de indruk dat de demonen weggingen zodra Jezus tegen hen zei dat ze moesten gaan. Dat was niet altijd het geval wanneer ik tegen demonen zei dat ze moesten gaan. Soms gingen ze niet de eerste keer dat ik het hun vroeg of hun gebod. Sterker nog, meestal heb ik demonen niet zien vertrekken alleen maar omdat ik hun dat de eerste keer zei. Ik dacht vroeger dat dit een tekortkoming was, en misschien is dat ook zo. Het zou heel goed een tekortkoming in mij kunnen zijn. Maar het is in elk geval bemoedigend

om te weten dat Jezus tegen demonen kon zeggen dat ze moesten gaan en dat ze niet onmiddellijk gingen, maar tegensputterden. Ze probeerden te onderhandelen om voor zichzelf een gunstiger positie te verkrijgen.

In vers 8 staat dat Jezus tegen hen zei — zo staat het er werkelijk —:

Ga uit die man, onreine geest.

Maar nadat Jezus dat had gedaan, zeiden de demonen nog steeds:

en met luide stem schreeuwde hij: Wat heb ik met U te maken, Jezus, Zoon van God de Allerhoogste? Ik bezweer U bij God dat U mij niet pijnigt!

MARKUS 5:7

18

Waarom Jezus naar de naam Legioen vraagt

Vers 9 zegt:

En Hij vroeg hem: Wat is uw naam? En hij antwoordde: Mijn naam is Legio, want wij zijn met velen.

MARKUS 5:9

Soms zeggen mensen die zich bezighouden met bezetenheid door demonen dat je de naam van de demon te weten moet komen. Je moet iets hebben waarmee je vat op hem krijgt, zodat je hem bij zijn naam kunt bevelen te vertrekken. Ik neem aan dat ze dat op dit verhaal zouden baseren, maar dit verhaal bewijst dat eigenlijk niet. Toen Jezus de naam eenmaal had gehoord, gebruikte Hij hem niet. Hij zei niet:

Jouw naam is Legioen. Welnu, ik beveel je, Legioen, om naar buiten te komen.

Waarom vroeg Jezus eigenlijk naar de naam van de demon? Het antwoord was:

Mijn naam is Legioen, want we zijn met velen.

Wist Jezus dit niet? Ik geloof dat Jezus niet alles wist, omdat Hij een mens was. Ik denk dat Hij voor specifieke openbaring over dingen afhankelijk moest zijn van Zijn Vader. Maar het zou me niet verbazen als Jezus al genoeg over demonen wist om te weten dat deze man er meer dan één had, of zelfs dat hij er veel had.

Waarom vroeg Jezus naar de naam van de demon? Misschien deed Hij dat ten behoeve van ons en van de discipelen. Jezus dreef op allerlei plaatsen voortdurend met één woord demonen uit. Dit zou gewoon weer zo'n geval zijn, en we zouden nooit weten dat er duizenden demonen in deze man waren als Jezus de demon niet zelf hardop had laten antwoorden:

Hoe heet je?

Die afgedwongen belijdenis, die afgedwongen identificatie van zichzelf, kan bedoeld zijn geweest voor de toehoorders behalve Jezus. Zo zouden wij, wanneer deze bevrijding voltooid was, weten dat het de bevrijding van een man van heel, heel, heel veel demonen was geweest. Anders zou dat voor ons niet duidelijk zijn, als die informatie niet onder woorden was gebracht.

19

De demonen onderhandelen over hun uitdrijving

In vers 10 staat:

En hij smeekte Hem dringend dat Hij hen niet het land uit zou sturen.

MARKUS 5:10

Met andere woorden, Jezus zei al:

Kom naar buiten, en al dat onderhandelen ging nog steeds door nadat Jezus daarmee was begonnen:

Kom naar buiten.

Jezus had gezegd:

Kom naar buiten, en de demon zei:

en met luide stem schreeuwde hij: Wat heb ik met U te maken, Jezus, Zoon van God de Allerhoogste? Ik bezweer U bij God dat U mij niet pijnigt!

MARKUS 5:7

Jezus bleef zeggen:

Kom naar buiten, kom naar buiten, en de demon zei nog steeds:

Kwel mij niet.

Toen zei Jezus:

Hoe heet je?

Dan komt dit verzoek:

En hij smeekte Hem dringend dat Hij hen niet het land uit zou sturen.

MARKUS 5:10

Trouwens, in het Evangelie van Lukas vroegen ze of ze niet naar de afgrond gestuurd mochten worden. Waarschijnlijk zijn beide verzoeken in de loop van het gesprek uitgesproken. Lukas vermeldt de ene uitspraak en Markus de andere, maar hier vond een voortdurend gesprek plaats waarin de demonen duidelijk probeerden te onderhandelen over de best mogelijke regeling die ze konden krijgen voordat ze werden uitgedreven.

Er staat:

Nu was daar bij de bergen een grote kudde varkens aan het grazen. En alle demonen smeekten Hem: Stuur ons naar die varkens, opdat wij daarin mogen gaan. En Jezus stond het hun meteen toe. En toen de onreine geesten uit de man weggegaan waren, gingen zij in de varkens; en de kudde stortte van de steilte af de zee in (het waren er ongeveer tweeduizend), en ze verdronken in de zee.

MARKUS 5:11-13

Dit moet indrukwekkend zijn geweest om te zien. De man in zijn toestand van bezetenheid door demonen was een indrukwekkend geval. De discipelen moeten daar met open mond hebben gestaan en dit hele gebeuren hebben gadegeslagen. Jezus is met deze demonen bezig, en zij zeggen:

Stuur ons niet weg uit deze streek. Daar lopen varkens. Stuur ons daarin.

Er staat dat Jezus hun onmiddellijk toestemming gaf om in de varkens te gaan. Waarom gaf Hij hun onmiddellijk toestemming om dat te doen? Het is mogelijk dat Jezus dit gewoon niet langer wilde laten voortduren en dat de demonen zeiden: 'We zullen gemakkelijker gaan. We zullen niet meer tegenspreken als U ons maar naar de varkens stuurt.' Misschien besloot Jezus: 'Ik ben deze confrontatie moe. Goed, ga daarheen.'

Ik weet niet hoelang dit had kunnen doorgaan, want het waren er zo veel. Jezus zou beslist winnen. Daarover bestond bij de demonen geen enkele twijfel. Ze moesten doen wat Jezus zei, maar ze deden het niet onmiddellijk. Ze probeerden Hem ertoe te brengen met bepaalde dingen in te stemmen. Dus stemde Hij in met het eerste waarmee Hij kon instemmen, namelijk dat ze naar de varkens gingen.

20

De demonen en de verdrinkende varkens

Er waren ongeveer tweeduizend varkens en die sloegen op hol. Sommigen zouden zeggen dat dit betekent dat er minstens tweeduizend demonen waren. Het woord ‘legioen’ verwees in de Romeinse wereld — en Palestina maakte deel uit van de Romeinse wereld — tenslotte naar zesduizend soldaten in het Romeinse leger. Dus als het letterlijk bedoeld is dat er een legioen demonen in hem zat, dan waren het er ongeveer zesduizend. Het is niet ongehoord dat iemand duizenden demonen heeft. Er zijn uit de geschiedenis andere gevallen bekend. Daar zullen we niet op ingaan, maar dit is het enige geval in de Bijbel waarin wordt vermeld dat iemand duizenden demonen had.

Er waren tweeduizend varkens. Raakten die allemaal door demonen bezeten? De indruk is dat dit zo was, hoewel ons dat niet uitdrukkelijk wordt verteld. Het kan zijn dat slechts enkele door demonen bezeten varkens de hele kudde op hol konden laten slaan. Hoe dan ook, een denderende kudde van tweeduizend varkens die op hol slaat, over de rand van een steile rots het water in, is een behoorlijk verbazingwekkend schouwspel.

Iemand zegt: ‘Waarom deden de demonen dat als ze in de varkens wilden zijn en niet zonder een huis wilden zitten? Als ze een mens moesten verlaten, waren ze bereid in varkens te gaan. Waarom doodden ze de varkens dan? Maakt dat geen einde aan hun verblijf in de varkens? Werkt dat niet tegen hun bedoelingen in?’

Ik weet het antwoord daarop niet. Misschien wisten ze dat het binnengaan in de varkens slechts een manier was waarop ze nog enige schade konden aanrichten voordat ze ergens anders heen moesten. De demonen zijn waarschijnlijk gewoon kwaadaardig en willen kwaad doen. Of misschien wisten de demonen niet wat de varkens zouden doen. Misschien voelden de varkens dat er iets met hen mis was en werden ze gewoon razend. De demonen hebben zich misschien onbewust en tegen hun wil als passagiers over de rand van de steile rots zien gaan.

Jezus zei tenslotte op een andere plaats, in Mattheüs 12:

Wanneer nu de onreine geest uit de mens weggegaan is, gaat hij door dorre plaatsen om rust te zoeken, maar hij vindt die niet.

MATTHEÛS 12:43

Waarom waterloze plaatsen? Ik weet het niet. Misschien houden ze niet van water. Maar als ze niet van water houden, was het beslist een nachtmerrie voor hen. Natuurlijk zou een ontmoeting met Jezus voor demonen een nachtmerrie moeten zijn, en volgens mij was dat meestal ook zo. Hun nachtmerrie kan zijn voortgeduurd nadat ze de varkens waren binnengegaan en merkten dat redeloze, op hol geslagen dieren hen de zee in voerden. Er worden geen verklaringen gegeven, alleen de feiten.

Iemand vraagt zich af: 'Waarom beschadigde Jezus iemands eigendom? Demonen in varkens werpen, waardoor al die varkens sterven — dat is een heleboel geld aan varkens.' In zekere zin heeft Jezus daarmee waarschijnlijk iemands broodwinning vernietigd.

Welnu, de Joden mochten geen varkens hebben. Dat was een onrein dier. Wat deden ze daar dan met een kudde varkens? Het is waar dat het een heidens gebied was, maar de bevolking was voornamelijk Joods. Ik denk niet dat Jezus tijdens Zijn leven daadwerkelijk enig dienstwerk onder de heidenen heeft verricht. Dus volgens mij was dit waarschijnlijk een Joodse bevolking naar wie Hij toe kwam, en deze door demonen bezeten man was waarschijnlijk ook Joods. Daarom waren die varkens in een Joodse omgeving volkomen misplaatst. Dat ze verdronken, kan voor de eigenaars hun verdiende loon zijn geweest. Ik weet het niet.

21

De bevrijde man en de angstige bevolking

Vers 14 zegt:

En zij die de varkens weidden, vluchtten en berichtten het gebeurde in de stad en op het land; en ze liepen uit om te zien wat er gebeurd was. En zij kwamen bij Jezus en zagen de bezetene zitten, gekleed en goed bij zijn verstand, namelijk hem die het legioen gehad had, en zij werden bevreesd.

MARKUS 5:14-15

Hij was gekleed en goed bij zijn verstand. Daar was niets om bang voor te zijn, maar het was hetzelfde soort angst dat de discipelen hadden toen Jezus de storm tot bedaren bracht.

En zij die het gezien hadden, vertelden hun wat er met de bezetene gebeurd was, en ook over de varkens. En zij begonnen Hem te smeken uit hun gebied weg te gaan. En toen Hij in het schip ging, smeekte degene die bezeten was geweest Hem of hij bij Hem mocht blijven. Jezus stond hem dat echter niet toe, maar zei tegen hem: Ga naar uw huis, naar de uwen, en bericht hun alles wat de Heere voor u gedaan heeft, en hoe Hij Zich over u ontfermd heeft. Toen ging hij weg en begon in het gebied van Dekapolis alles te verkondigen wat Jezus voor hem gedaan had, en ze verwonderden zich allen.

MARKUS 5:16-20

Hier staan een paar interessante dingen. Toen de mensen zagen dat het beter ging met de man en het verhaal hoorden, vroegen ze Jezus — ze smekten Hem — om uit hun gebied weg te gaan. Dat vind ik een vreemde reactie. Hij had hun zojuist een enorme

dienst bewezen. Deze man was een last voor de hele omgeving en een schrik voor de streek geweest, en Jezus had hem zojuist veranderd in een gewone man die geen bedreiging meer vormde. Daar hadden ze blij om moeten zijn. Ze hadden moeten denken: 'Wat zou Jezus hier nog meer voor ons kunnen doen?' Of het had indruk op hen moeten maken dat Jezus iemand was aan wie ze aandacht moesten schenken. Iemand die demonen kon uitdrijven, zou van God kunnen komen.

Maar kennelijk hielden ze zich met geen van die overwegingen bezig. Het is mogelijk dat hun enige overweging was: 'Deze Man kost ons geld. Dat was een kostbare kudde varkens. Ga alstublieft ergens anders heen.' Ik weet niet wat hun zorg was, maar ze stonden niet open voor Jezus. Ze smeekten Hem om weg te gaan.

Dit is de enige plaats waarvan we weten dat Jezus erheen ging en waar de mensen Hem vroegen om weg te gaan. Misschien kwam dat doordat ze niet konden bevatten dat de door demonen bezeten man was bevrijd. De manier waarop dat was gebeurd, was voor hen een mysterie. Of misschien kwam het door het verlies van de varkens. Ik kan begrijpen dat dit hen dwarsgezet zou hebben als zij de eigenaars waren.

22

Jezus vertrekt wanneer Hij niet welkom is

Maar wat nog interessanter is: Jezus hoefde niet weg te gaan, maar Hij deed het wel. Ze wilden dat Hij wegging, dus ging Hij weg. Hij drong Zich niet aan hen op. Hij zei niet: 'Luister, jullie weten het niet, maar Ik ben God en Ik wil hier een poos blijven. Jullie kunnen Mij niet dwingen weg te gaan.' Maar ze vroegen Hem om weg te gaan, dus ging Hij weg. Hij blijft niet als Hij niet uitgenodigd en niet welkom is.

Maar de man wilde met Hem meegaan, en dit heeft mij altijd iets verdrietigs geleen. Deze man, die bevrijd was, wilde met Jezus meereizen. Hij zei:

Nee, dat kun je niet doen.

Waarom niet? Nou, dit lijkt de eerste man te zijn die Jezus ooit de opdracht gaf eropuit te gaan en te evangeliseren. Hij zegt:

Ga terug naar huis en vertel de mensen wat er is gebeurd.

Meestal zei Jezus:

Vertel niemand wat Ik voor je heb gedaan.

Misschien deed Hij dat hier omdat Hij niet in het gebied zou blijven. Daardoor zou het gevaar dat er vanwege het verhaal van deze man mensenmassa's op af zouden komen, zich niet voordoen. Jezus zou Zijn tijd aan de andere kant van het meer doorbrengen, en er zou geen probleem ontstaan met mensenmassa's en dat soort moeilijkheden.

Maar het is opmerkelijk dat Jezus bijna altijd, wanneer Hij iets voor mensen deed, zei:

Vertel het niemand.

Maar tegen deze man zei Hij wel:

Jezus stond hem dat echter niet toe, maar zei tegen hem: Ga naar uw huis, naar de uwen, en bericht hun alles wat de Heere voor u gedaan heeft, en hoe Hij Zich over u ontfermd heeft.

MARKUS 5:19

23

De bevrijde man wordt Jezus' getuige

De man had geen enkele theologische kennis. Waarschijnlijk wist hij niet zoveel van theologie als de discipelen inmiddels wisten, en dat was niet erg veel. Maar hij had een getuigenis. Hij wist dat Jezus macht had over demonen, en dat was eigenlijk de boodschap van het Koninkrijk van God. Dus ging hij eropuit en kon hij dat verhaal aan de mensen vertellen.

Daarna verlaat Jezus de streek, maar de man niet. De man blijft. Jezus vond dat het getuigenis van deze man bijna even goed was als het getuigenis van Jezus Zelf, omdat iedereen deze man kende. In zijn geval konden ze een wonder niet ontkennen. Ze kenden hem allemaal. Hij was, zoals ik al zei, een openbare last geweest. Hij was in het

openbaar vastgeketend en had de ketenen verbroken. De mensen wisten dat ze niet naar die streek moesten gaan omdat hij daar was. Dus zijn getuigenis was, daar ben ik zeker van, heel krachtig.

Hij begon in Dekapolis te verkondigen. Het woord Dekapolis betekent tien steden. Voor zover ik me herinner waren dit tien Joodse steden in een grotendeels heidens gebied, en ze noemden het de tien steden. Dus iedereen verwonderde zich. Ze zouden zich verwonderd hebben als ze Jezus deze dingen hadden zien doen, maar het getuigenis van de man bracht hen tot verwondering.

Ik veronderstel dat Jezus, als Hij daar niet kon zijn, daar een van Zijn vertegenwoordigers achterliet die ten minste een soortgelijke uitwerking op de mensen zou hebben. De man uit de grafspelonken kon niet rondgaan en genezen en demonen uitdrijven zoals Jezus dat gedaan zou hebben. De mensen liepen dus nog steeds iets mis. Als Jezus onder hen was gebleven, hadden ze allerlei weldaden kunnen ontvangen. Het lijkt geen twijfel dat ze die misliepen, maar Jezus bleef daar in elk geval niet zonder getuige.

Hij gaf deze man daadwerkelijk de opdracht om van Hem te getuigen. Hij was een van de weinige mensen — de enige van wie ik weet — die Jezus werkelijk en oprecht wilde volgen, en Jezus zei:

Nee, je kunt Mij niet volgen. Ik heb iets voor je te doen.

Hier is dus een man wiens ellendige toestand voordat Jezus hem ontmoette ongeveer zo erg was als die van wie dan ook over wie we in de Bijbel lezen. En toch was hij na zijn bevrijding de eerste die van Jezus het vertrouwen kreeg om eropuit te gaan en Hem in de wijde omtrek te vertegenwoordigen. Hij vertrouwde zelfs Zijn discipelen nog niet toe om dat te doen. Dit verhaal heeft dus veel interessante kenmerken.

Om verder te lezen

Alle bijbelteksten die in deze lezing aan bod komen, in de volgorde waarin ze gebruikt zijn.

- Markus 4:13

- Markus 4:34
- Johannes 15:15
- Markus 4:35-41
- Johannes 1:1
- Jesaja 40:28
- Markus 3:20
- Markus 4:35
- Markus 4:38
- Markus 4:40
- Mattheüs 8:26
- Lukas 8:25
- Filippenzen 1:21
- Filippenzen 1:23
- Markus 4:41
- 1 Johannes 4:4
- Jakobus 4:7
- Psalmen 27:1
- Psalmen 107:23-27
- Psalmen 107:28
- Psalmen 107:29-31
- Mattheüs 11:28-29
- Markus 5:1-2
- Markus 5:3-4
- Markus 5:5-7
- Markus 5:7
- Markus 5:8
- Markus 5:9
- Markus 5:10
- Markus 5:11-13
- Mattheüs 12:43
- Markus 5:14-15
- Markus 5:16-20
- Markus 5:19

Lezing © Steve Gregg / The Narrow Path. Nederlandse vertaling © 2026 Vers voor Vers. De bijbeltekst in deze uitgave is ontleend aan de Bijbel in de Herziene Statenvertaling, © 2010/2016 Stichting HSV.